

գրելու, ուստի նա կրկին ստիպւած է լինելու բաղնիք նախկին վաշխառուի խանութի դուռը, մինչդեռ ընկերութեան ղեկավարը օգտուելու են միայն զի քէ շատ ապահով դասակարգերը:

ԹՈՒՐԿԱՅ ԿԵԱՆՔ

ՄԱՆՄԵԴԱՅԱՆ ՈՒՍՈՒՑԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՄԻԱԳՈՐԸ

«Էնթաթ» ուսումնասիրաց ընկերութիւնը 1916 թ. օգոստոսի 15—25 կովկասեան ընդհանուր մասնագիտական ուսուցիչներին համագումար պիտի հրապարակէ:

Զբաղմունքների ծրագիրը հետեւեալն է.

Ա. Նախալուծարանական կրթութիւն.

- 1) Նախալուծարանական կրթութեան նպատակը:
- 2) Մասն. մանկավարժական:
- 3) Մանկավարժական ազատամարտ:
- 4) Սառն (երկուս) կրթութեան հարցեր:

Բ. Գործողական ուսման հարցեր.

- 1) Մանկավարժական ժողովրդական նախնական դպրոցների պարտականութիւնն ու նպատակները. մանկավարժականների համար (նշ. տիպի դպրոցներն աւելի նպատակաւորութեամբ են, այսպիսի դպրոցներում դասաւանդուելիք նիւթերը:
- 2) Գործողական ուսման նպատակը, ընդհանուր (?) և միջնակարգ վարժարաններում մարտնչի լեզու և շարժաթի դասաւանդութեան ծրագիրը:
- 3) Ստանդարտի մասին լեզուի դասաւանդութեան մեթոդը:
- 4) Մանկավարժական արհեստագիտական-մասնագիտական դպրոցներ (երկու-գործողական, արհեստագիտական, ձեռագործական և այլն):
- 5) Ստանդարտի արտադրողական կրթութիւնը:

Գ. Գործողական կրթութիւն.

- 1) Ընդհանուր կրթութեան (նախնական և միջնակարգ վարժարաններ) մասին:
- 2) Մասնագիտական կրթութիւն (կարուսէ և այլն):
- Դ. Ֆիզիքական կրթութիւն.
- 1) Մարմնամարզ, խաղեր, սպորտ, էկզիկուսիոններ և այլն:
- Ե. Զգայականների արտադրողական կրթութիւն:

1) Արտադրողական ընթերցումի հարցեր:

2) Գործողական դուռն ընթերցումի միջոցով համար ձեռք առնելիք միջոցներ (ժողովրդական ընթերցողականներ և գրադպրոցներ, ժողովրդական տներ ու քանդակարաններ, ուրբաթ օրերի և երեկոյան կուրսը չափաւանների համար, ժողովրդական քանդակարաններն ու դասախօսութիւններ, ժողովրդական քանդակարաններ):

2) Ընդհանուր հարցեր.

1) Դասաւարդների նախնական ժողովրդական դպրոցների (ընդհանուր և մասնագիտական վարժարանների) համար, չափաւանների համար:

2) Ստանդարտի միջոցներ հարցեր, մանկավարժական դպրոցների նիւթական դասարաններում աշակերտները մանկավարժական ուսումնասիրելի համար սանատորիա և ուսուցչական տուն հիմնելու հարցեր:

3) Գովառու մանկավարժականների համար ընդհանուր պարտադիր ուսման հարց:

4) Մանկավարժական հրատարակչական ընկ.

Զբաղմունքների այս ծրագիրը պիտի ընկնի մարտի 3-ին «Էնթաթ»-ի վարչութեան մէջ ուսուցիչների մասնակցութեամբ կայանալիք նիստում, որին հրաւիրուած են Բազմի բոլոր մանկավարժական ուսուցիչները: (Էնթաթ, № 122):

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Սրա. Եթ. Եթ.»-ը նկատու է, որ Մամուլաթիւնը ուսումնասիրող զորութիւն են իրենց տարող ճակատի լեռնային մասերում ընդհանուր պաշտպանութիւն կազմակերպելու նպատակով:

Նախալուծարանների և ստիպուած են պաշտպանողական դիմել բաւականաչափ յետ քաշելու դէպքի արձակարար:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

— Ռուսական «Independance»-ը իրագործ արդիւնք հաղորդում է, որ Քիւրդական-ընդհանուր շտաբը մտադիր է վճարական ճակատամարտ տալ ուսումնասիրող Տիգրիսի հովտի իրականային մասում, առ այժմ աշխատելով ուսումնասիրողական դիմադրի:

Տաւրուսի լեռներում: Այս ծրագիրը պատկանում է ֆոն-Սանդերսին: Յիշեալ լրագիրը նկատու է, որ Տիգրիսի հովտում, մարդկութեան այդ որսնում, պէտք է լուծել հինգ դարի պատմութիւն ունեցող արեւելեան խնդիրը: Քիւրդերի պարտութեամբ կը խորտակի խալիֆայութեան ասիական տիրապետութիւնը:

— 300 գերմանական սպաների, որոնց յանձնարարուած է վերակազմել Քիւրդական բանակի Փոքր Ասիայում և Հայաստանում, աշտուղի է հասնել Տրապիզոն:

— Մամուլաթիւնի գրաւումով ուսումնասիրող Տրապիզոնը կտրել են հարակից Այմաթի Քիւրդական ծովամերձ բանակը պաշարած է երեք կողմից:

— Բուխարեստից հաղորդում են, որ Աթէնքում յամառ լուր է տարածուած թէ Էնէր-փաշան մեռել է և Քիւրդական զինուոր ինտենդանտ Իզմայիլ-Հակիմ-փաշան անձնապաշտութիւն է գործել:

— «Morning Post»-ի ասելով, Մակեդոնի անցեալ շաբաթ օր զնացել է Սոֆիա:

— Բուխարեստից հեռագրում են. Ռադուլաուլը հաղորդել է ազգային ժողովին ներկայացուցիչներին, թէ քերական-քաղաքական շտաբը այնպիսի մի ծրագիր է մշակել դաշնակցներին Մալոնի-կից արտաքսելու համար, որը կը զարմանքի ամբողջ աշխարհը:

— «Беч. Вр.»-ին հաղորդում են. Գինեթը Պետտինը «Journal»-ի ներկայացուցիչի վերջինի կողմնակի արձագանք է տալիս, որ Գինեթին ուղում է վերջացնել պատերազմը, իսկ մենք նոր ենք սկսում: Գինեթին պետութիւններին գործողութիւններին համաձայնեցումը փաստ է և այդ բանը շուտով կերտայ, ամենից առաջ Բալկանեան ճակատում:

— «Рис. Вѣд.»-ը նկատում է, որ եթէ գերմանացիների յարձակումները վերջինի մաս անաշտու են, որոնք անցնում են, պէտք է սպասել, որ նրանք խոշոր ուժեր կը կենտրոնացնեն Ռիգա-Կիլիսի ճակատի վրայ: Պետական-քաղաքական ճակատի վրայ խոշոր գործողութիւններ հազիւ թէ լինին: Կարելի է կարծել, որ մենք գտնուում ենք խոշոր անցքերի նախօրեակին ուսումնական հիւսիսային ճակատում: Կարելի է սպասել, որ Իկալիլի և Իլլուկատի յայտնի ամրացումը շրջաններում տեղի ունենան պատերազմի ապագայ շրջանի ամենաանհանգիստ լինելը ուսումնական ճակատում:

— Այն հանգամանքը, որ գերմանացիներն անապատի կերպով դադարեցրել են իրենց երրորդ յարձակումը վերջինի դէմ, քիւրդական մամուլը նշան է համարում, որ նրանք այլևս յոյս չունեն վերջինի Մորոն-Կիլիսի պաշտպանողական զինուորի դիմելու:

— Կոպենհագենից հեռագրում են, որ ֆոն-Տիլլիցի հրաժարականը հետեւեալ է համարում այն բանին, որ նա դէմ է գերմանական նաւատորմի ծովը ելնելու ծրագրին: Այսուհետեւ հեղափոխում են, որ նաւատորմի զուգուր կը գալ կրկին:

— «Вис. Вѣд.»-ը հաղորդում է. Բուխարական զինուոր շտաբը վճարական մերժել է գերմանական շտաբի առաջարկը նախապատրաստել Մարտիի դէմ արշաւելու համար: այս մերժումը պատճառաւորուած է նրանով, որ Գինեթին չի կատարել իր մի քանի պարտաւորութիւնները Բուխարայի վերաբերմամբ:

— Գոլից հաղորդում են Բուխարեստ, որ գերմանական շտաբը առաջնակարգ նշանակութիւն տալով ասիական ուղիներին, վճարել է գերմանական խոշոր ուժեր ուղարկել Գոլիս Այս բանը, սակայն, յուզում է առաջացրել Քիւրդ կառավարական շրջաններում, ուր կարծում են, որ Գինեթին ուղում է գրանցել վերջնականապէս ստիպանել Քիւրդական:

— Համբուրգից Կոպենհագենից հեռագրում մի չէրոք ճանապարհորդ հաղորդել է, թէ Համբուրգի փողոցներում ինքն իր աչքով տեսել է ժողովրդական անկարգութիւնների ժամանակ մեծ բանակում:

Թեմար սպանաւորներ և վերաւոր-ւաններ: Ողորդ անկարգութիւններ են եղել նաև Բերլինում:

— Գետտոյաւում տեղեկութիւններ են ստացուած Մոսկովի-մում կայացած չէրոք խաղող կոնֆերենցիայի մասին: Կոնֆերենցիան մտադիր է դիմել չէրոք պետութիւնների կառավարութիւններին, առաջարկելով պաշտօնական կոնֆերենցիա գումարել և խնդրել կուղ պետութիւններին, որ մասնակցեն այդ կոնֆերենցիային:

— «Рис. Вѣд.»-ի մէջ տպւած է մի սենսացիոն պատմութիւն, թէ ինչպէս Ռիւսկին, ներքին գործերի մինիստր (արդէն արձակուած) Նովոսոլովի գետնութեամբ մահափորձ է եղել պատրաստելու մի անձի դէմ: Դրա համար յայտնի Իլլուկոնը պէտք է ծաղիկներից Գետտոյաւ կանչել հինգ ֆանատիկներին: Նովոսոլովը այդ գործի համար յառկացրել էր 60,000 ու:

ՆՄԱԿԱՆԻ ԽՄԵՐԱԳՈՐԾԵՆ

Բ Ա Տ Ն Ա Մ Ա Կ

Հ. Կենտրոնական Կոմիտէի պ. նախագահին.

— Ինչիսի, 5 մարտի

Մանից մաս մի ամիս առաջ Հ. Կ. Կոմիտէի նախագահին մարմինը գրաւական կառավարել է պ. Միլոսնան, ինչպէս միայն, այս անգամ էլ մեքի փախստականներու արժանապատւութիւնը վերադարձրելու քաղաքը ըրած էր Այդ առթիւ բողոք եղաւ պ. Մաման Ծարութիւններին, որը ընդունելով եղած բողոքի իրաւացիութիւնը, յայտնեց, որ նոյն օրու ժողովին նիւթ կը քննարկեն և հարկ եղածը կը տեսնեն: Ժողովը կորուշէ յանձնաժողով մը կազմել, որ ընէ խնդիրը: Յանձնաժողովը կազմելէ յետոյ զարմացող բողոք կը լինի պ. Նախագահին, որը հարկ կը տեսնայ նրա հետադարձ և նոյնիսկ պ. Ա. ինչ կը յայտնէ, թ